

Ipsos Strategic Marketing

Izveštaj

PRAVOSUDNE TEME - SMRTNA KAZNA

Pripremljeno za: Udruženje građana "Srbija protiv smrtne kazne"

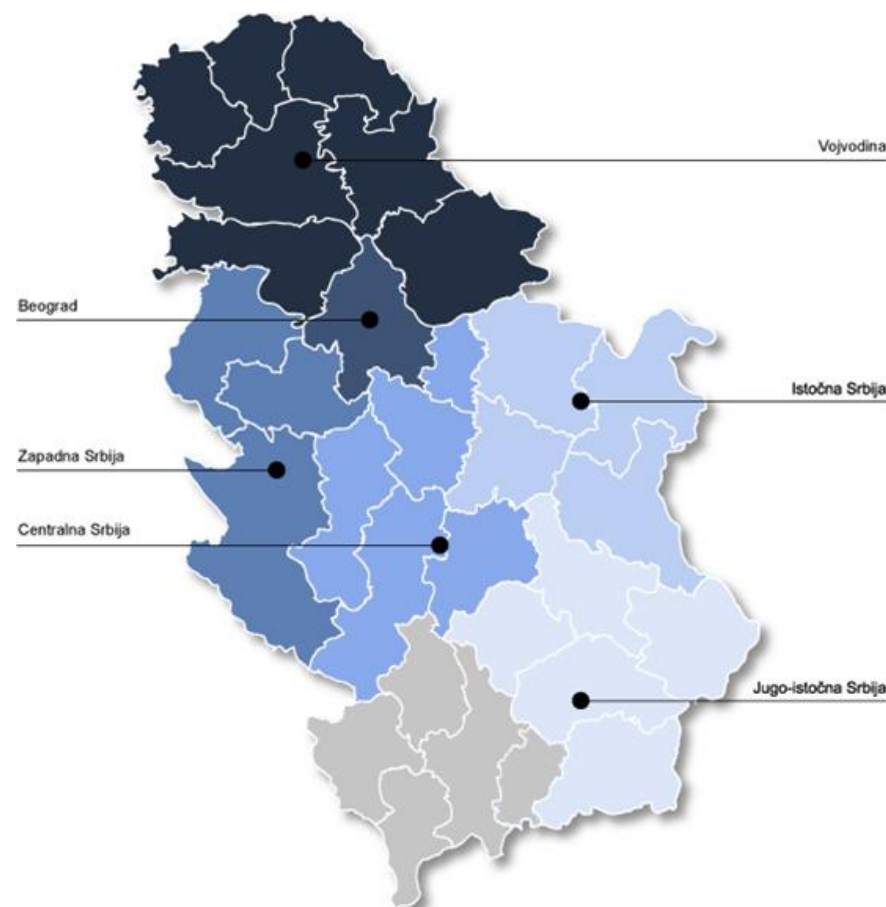
Novembar 2013

SADRŽAJ

Metodologija	3
Glavni nalazi	4
Kako čitati tabele	5
Rezultati	7

METODOLOGIJA

- **“Face-to-face” istraživanje javnog mnjenja (omnibus)**
- **Nacionalni reprezentativni uzorak**
 - **Srbija**
 - **18+**
 - **Urbana i “ostala” naselja**
- **Tip uzorka: Troetapni slučajni reprezentativni stratifikovani uzorak**
 - **Jedinica prve etape: Teritorija biračkih mesta**
 - **Jedinica druge etape: Domaćinstva (slučajnim korakom)**
 - **Jedinica treće etape: Ispitanici u okviru domaćinstva (Kish tablice)**
- **Realizovani uzorak: 1059 ispitanik**
- **Teren: 17. – 23. septembar 2013.**

GLAVNI NALAZI

- **Nešto manje od polovine punoletnih građana Srbije podržava smrtnu kaznu (44%). Protivljenje ovoj vrsti sankcije iskazuje 38% građana, dok je oko petine građana neodlučno (19%).**
 - Kao i u prethodnom talasu, među građanima Srbije koji podržavaju smrtnu kaznu, nešto je manji broj onih koji su odlučni u podržavanju ove vrste sankcije (19%) u poređenju sa onima koji imaju blaži podržavajući stav (24%).
 - Među punoletnim stanovnicima Srbije koji se protive uvođenju smrtne kazne u zakonodavstvo situacija je obrnuta: nešto je više onih koji se odlučno protive uvođenju smrtne kazne (21%) naspram onih građana koji se protive sa manjim stepenom odlučnosti (16%).
- **U ovom talasu istraživanja zabeleženi su zanimljivi nalazi o demografskim i drugim karakteristikama stanovništva, koje su povezane sa stavom prema smrtnoj kazni.**
 - Tako muškarci imaju tendenciju da češće od žena iskazuju ekstremno podržavajući stav prema uvođenju ove kazne (Odlučno za smrtnu kaznu je 23% muškaraca naspram 14% žena). Takođe, stavovi prema smrtnoj kazni razlikuju se u urbanim i ruralnim delovima Srbije. Tako bi čak 50% stanovnika ruralnih delova Srbije podržalo uvođenje smrtne kazne u zakonodavstvo, dok ovakav stav deli značajno manje stanovnika urbanih delova Srbije – njih 38%.
 - Kada je političko opredeljenje u pitanju, značajno je da se građani koji su neodlučni u pogledu toga za koju stranku bi glasali na potencijalnim parlamentarnim izborima u većoj meri protive uvođenju smrtne kazne u zakonodavstvo (samo 32% politički podržava uvođenje smrtne kazne naspram 44% takvih građana u ukupnoj populaciji). Pored toga, značajno je napomenuti da se glasači LDP-a najizrazitije protive uvođenju smrtne kazne u legislativu: čak 74% glasača ove stranke se protivi smrtnoj kazni dok je svega 13% njih podržava.
- **U ovom istraživanju zabeleženo je značajno više nepodržavajućih stavova prema smrtnoj kazni. Tako je u martu ove godine bilo 34% građana koji se protive ovakvoj kazni dok je u septembru zabeleženo da takav stav ima 38% punoletnih građana Srbije.**
 - Broj građana koji podržavaju smrtnu kaznu kao i broj onih koji su neodlučni po ovom pitanju, blago se smanjio u poređenju sa prethodnim talasom: neodlučnih sada ima 19% naspram 21% u martu ove godine, dok ukupno onih koji smrtnu kaznu podržavaju ima 43% naspram 45% u prethodnom istraživanju.
 - Dok je u 2007. godini približno trećina stanovništva iskazala podržavajući stav prema smrtnoj kazni, dok je tokom 2008. godine ovaj procenat porastao do približno 40%. U periodu do kraja 2012. godine, procenat stanovništva koje podržava ovu sankciju je uglavnom stagnirao, da bi u 2013 godini nešto više od dve petine punoletnih građana podržavalo smrtnu kaznu (45.1% u martu 2013 i 43.3% u septembru 2013)

KAKO ČITATI TABELE

Obrazovanje-poslednja ZAVRŠENA škola:

	Total	Pol		Tip naselja	
		Muški	Ženski	Grad	Drugo
N	1198	599	599	704	494
sig		0.00		0.00	
Bez škole	1.8	2	2	1	2
1 do 7 razreda osnovne škole	5.1	4	6	3	8
Osnovna škola (svih 8 razreda)	19.4	17	22	14	27
Jednogodišnja ili dvogodišnja stručna škola	1.3	1	2	1	1
Trogodišnja stručna škola za zanimanja	11.8	15	9	10	14
Četverogodišnja stručna škola za zanimanja	40.4	41	39	44	35
Gimnazija	4.6	4	6	6	3
Viša škola, prvi stepen fakulteta	6.3	8	5	7	5
Fakultet, akademija, visoka škola	8.8	8	10	12	4
Magistratura	0.3	0	0	1	
Doktorat	0.2	0		0	0
Total		100%			

- Naslov govori o varijabli čije su relativne frekvence date u tabeli.
- U prvoj koloni **Total** su dati procenti za svaku kategoriju tabelirane varijable.
- Svaka sledeća **kolona** predstavlja procenete date varijable u okviru neke subpopulacije.
- Red označen sa **N** označava veličinu baze, tj. kolika je veličina (pod)uzorka na kome su izračunati procenti.
- Red sa oznakom **sig**, predstavlja značajnost Hi-kvadrat statistika posmatrane varijable i varijable iz kolona. Ako je hi-kvadrat značajan, značajnost je napisana belim slovima.
- Poslednji red tablele **100%** govori o tome da se sve vrednosti u svakoj od kolona sabiraju do 100, tj. da su dati kolonski procenti.

Iznad proseka			Ne odstupa	Ispod proseka		
0.01	0.05	0.10		0.10	0.05	0.01

Ćelije tablele su ofarbane u plavo, tj. crveno, ako je vrednost u njima značajno iznad, tj. ispod proseka. Koriste se dve nijanse plave, odnosno crvene boje, za dva nivoa značajnosti: svetlija nijansa za odstupanja značajna na nivou 0.05, a tamnije nijanse plave i crvene za nivo značajnosti od 0.01.

Primer tumačenja podatka iz tablele (strukture obrazovanja):

- Značajnost hi-kvadrata (značajnost oba hi-kvadrat statistika je manja od 0.01) nam govori da je distribucija obrazovanja po polu tj. po tipu naselja značajno drugačija.
- Kada se pogledaju ćelije tablele onda se vidi da ima značajno više muškaraca sa trogodišnjom stručnom školom za zanimanja na nivou značajnosti 0.05 (u celom uzorku ispitanika sa ovim tipom obrazovanja ima 11.8%, a među muškarcima 15%). Takođe, žena sa ovom vrstom škole ima značajno manje (na nivou 0.05) 9%.
- Ispitanika sa fakultetom, akademijom, visokom školom u gradu ima značajno (nivo 0.01) više nego u celoj populaciji tj. 12%, kao što ih u negradskoj sredini ima značajno manje (isti nivo značajnosti od 0.01) tj. 4%.

Na skali od 1 do 5 ocenite opšte stanje u zemlji

	Total	Pol	
		Muški	Ženski
N	1013	500	513
sig		0.13	
ocena 1	23.1	23	23
ocena 2	35.3	37	34
Sum -	58.4	59	57
ocena 3	35.1	35	36
Sum +	4.9	5	4
ocena 4	3.9	4	4
ocena 5	1.0	1	1
Odbija da odgovori	0.5	1	0
Ne zna	1.0	0	2
Total		100%	
Mean	2.23	2.24	2.23

- Ako tabelirane varijabla predstavlja ocenu ispitanika na nekoj skali onda su dodata još 3 reda
- Red označen sa **Sum -** predstavlja sumu procenata na negativnim ocenama.
- Red označen sa **Sum +** predstavlja sumu procenata na pozitivnim ocenama.
- Ispod ocena nalaze se ostali nespecifični odgovori ispitanika.
- Red označen sa **Mean** predstavlja aritmetičku sredinu datih ocena.

Koje sve marke poznajete?

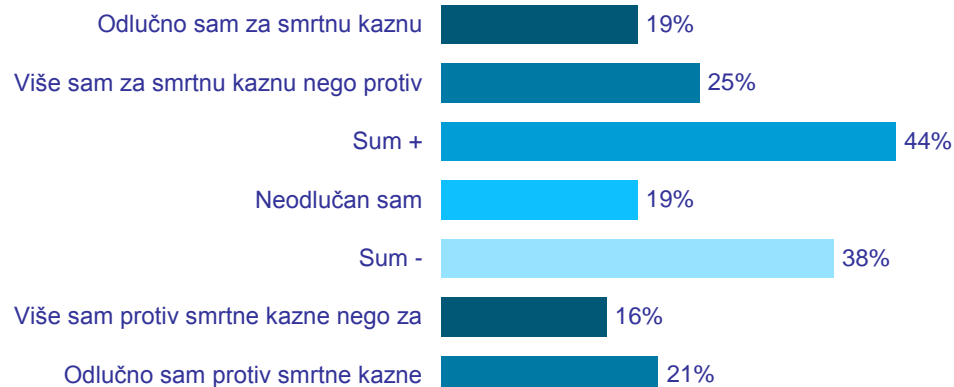
	Total	Tip naselja	
		Grad	Drugo
N	502	302	200
Brend C	97.8	98	98
Brend A	93.2	95	91
Brend D	39.1	41	36
Brend B	22.3	26	17
Brend E	22.1	19	27
Drugo	20.9	26	14
Ne znam ni jednu	0.2	0	

- Kada su u pitanju multipli odgovori (ispitanik je u mogućnosti da odgovori sa više validnih odgovora, modaliteta) podaci u ćelijama predstavljaju procenat (sub)populacije koja spominje, tj. odgovara potvrdno na dati modalitet.
- Primetite da nedostaje red 100% to je zato što se ovi procenti ne sabiraju do 100.

REZULTATI

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? – septembar 2013, procentne vrednosti

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Pol		Starost					Obrazovanje			Za koga biste glasali?							Region			Tip				
		Muški	Ženski	18-29	30-39	40-49	50-65	66+	Osnovna i niže	Srednja	Viša, visoka	SNS	DS	SPS	LDP	DSS	Neodlučan	Odbija	Ne bi glasao	Beograd	Centralna Srbija	Vojvodina	Grad	Ostalo		
N	1058	506	552	201	189	167	294	208	269	605	185	72	246	68	26	31	156	115	254	248	530	281	624	434		
Odlučno sam za smrtnu kaznu	19	23	14	14	19	18	20	22	22	17	18	20	21	24	1	30	8	22	21	10	22	21	14	26		
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	25	23	25	26	22	24	26	24	21	26	24	23	27	27	12	17	24	16	25	27	26	20	25	24		
Sum +	44	47	40	39	41	42	47	46	44	44	42	43	48	51	13	46	32	38	46	37	48	40	38	50		
Neodlučan sam	19	17	20	12	21	19	20	23	21	20	13	17	19	18	13	9	23	21	18	25	16	19	20	17		
Sum -	38	36	40	49	39	39	33	31	35	37	45	40	32	31	74	45	44	41	36	38	36	41	41	33		
Više sam protiv smrtne kazne nego za	16	15	18	22	18	15	13	15	15	15	23	20	14	12	28	23	21	22	12	18	17	14	17	16		
Odlučno sam protiv smrtne kazne	21	21	22	27	21	23	20	16	20	21	22	19	18	19	45	22	24	20	24	20	19	27	25	16		
Total												100%														
Prosek	3.0	2.9	3.1	3.2	3.0	3.0	2.9	2.8	2.9	3.0	3.1	3.0	2.8	2.8	4.0	2.9	3.3	3.0	2.9	3.1	2.9	3.1	3.1	2.7		

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? – septembar 2013, apsolutne vrednosti

	Total	Pol		Starost					Obrazovanje			Za koga biste glasali?						Region			Tip		
		Muški	Ženski	18-29	30-39	40-49	50-65	66+	Osnovna škola i niže	Srednja škola	Visoka i viša škola	SNS	DS	SPS	LDP	DSS	Neodlučan	Odbija	Beograd	Centralna Srbija	Vojvodina	Grad	Ostalo
N	1059	507	552	201	189	166	293	208	269	605	184	246	72	67	26	31	179	116	248	530	281	623	433
Odlučno sam za smrtnu kaznu	199	119	80	27	36	30	60	46	59	105	34	52	14	16	0	9	13	25	26	115	58	85	113
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	259	119	141	51	41	39	78	50	58	158	44	67	17	18	3	5	37	19	66	139	55	154	105
Sum -	458	238	221	78	77	69	138	96	117	263	78	119	31	34	3	14	50	44	92	254	113	239	218
Neodlučan sam	200	87	113	24	39	32	58	47	56	127	30	48	12	12	3	3	27	24	62	86	53	126	74
Sum +	400	182	218	99	73	65	97	65	95	222	83	79	29	21	20	14	69	48	94	190	115	258	141
Više sam protiv smrtne kazne nego za	174	77	97	44	33	26	39	31	40	92	42	34	15	8	8	7	32	25	44	90	39	103	70
Odlučno sam protiv smrtne kazne	226	105	121	55	40	39	58	34	55	130	41	45	14	13	12	7	37	23	50	100	76	155	71

Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? - POREĐENJE između talasa

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Talas								
		Mart 2007	April 2008	Oktober 2008	Decembar 2009	Decembar 2010	Decembar 2011	Septembar 2012	Mart 2013	Septembar 2013
N	9394	1073	1070	1045	1039	1030	1041	1032	1006	1058
Odlučno sam za smrtnu kaznu	19.8	17.6	20.3	22.5	20.4	19.1	18.8	21.1	20.3	18.8
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	19.5	15.3	18.1	16.9	18.0	21.3	19.3	17.9	24.9	24.5
Sum +	39.4	32.9	38.4	39.5	38.3	40.4	38.1	39.0	45.1	43.3
Neodlučan sam	19.8	20.6	20.5	15.6	18.4	21.7	18.8	23.0	21.2	18.9
Sum -	38.9	41.8	35.4	43.6	41.9	35.3	43.0	38.0	33.7	37.8
Više sam protiv smrtne kazne nego za	15.9	15.3	12.8	14.4	15.4	17.8	17.1	17.6	16.3	16.4
Odlučno sam protiv smrtne kazne	23.0	26.5	22.6	29.2	26.4	17.5	25.9	20.3	17.4	21.4
Ne zna-odbija	1.7	4.7	5.6	1.4	1.4	2.5	0.1	0	0	0
Total		100%								
Mean	3.0	3.2	3.0	3.1	3.1	2.9	3.1	3.0	2.9	2.9